

Jaarverslag 2018

Stichting **VERHALIS**

Inhoudsopgave

Over Verhalis	3
Activiteitenverslag 2018	4
DE DODENDRAAD LEEFT	4
10-DELIGE SERIE KLOOSTERVERHALEN FRANCISCANESSEN VAN VEGHEL	8
SYMPOSIUM 'VAN STRUIKELSTEEN TOT STADSSAFARI'	8
VZW Verhalis	9
Verhalis in de media	9
Subsidiënten, sponsoren en partners	11
Vooruitblik 2019	11

Over Verhalis

In juli 2008 werd stichting Verhalis opgericht door filmmakers Jeroen Neus en Carine van Vugt. Verhalis was vooral bedoeld als paraplu om onder samen te werken vanuit hun gedeelde passie. De stichting stelde zich ten doel om kleurrijke, inspirerende (levens)verhalen te verzamelen en hierbij te zoeken naar nieuwe manieren om deze verhalen uit onze, vaak nog recente, geschiedenis te vertellen.

Inmiddels bestaat de stichting 10 jaar. Er zijn in die tijd bijzondere projecten gerealiseerd, waaronder de nog steeds groeiende documentaireserie Kloosterverhalen; een erfgoedgame over de Tachtigjarige oorlog in Breda; Geluk op 13, een breed samenwerkingsproject in 2013 en De Dodendraad Leeft, een groeiend landartproject langs het traject waar 100 jaar geleden de Dodendraad door de Duitsers werd aangelegd.

Kartrekkers van onze projecten zijn Jeroen Neus en Carine van Vugt van Lumineus.

Het bestuur van Verhalis bestaat uit:

Thomas Heesters, bestuursvoorzitter
Agnes Vugts, penningmeester
Meike van Zandvoort, secretaris
Arnoud-Jan Bijsterveld
Wilbert Willems

Activiteitenverslag 2018

DE DODENDRAAD LEEFT

De dodendraad leeft is een erfgoedproject en een landkunstwerk. Ons streven is om langs de hele Nederlands-Belgische grens, witte krokussen te planten op het traject van de voormalige Dodendraad. Daarnaast willen we ook een langeafstandsfietsroute ontwikkelen langs alle reconstructies van de Dodendraad.

De Dodendraad was een elektrische grensversperring uit de Eerste Wereldoorlog. Op de draad stond een spanning van 2000 volt. Bij deze versperring zijn zo'n 1000 slachtoffers gevallen. Verhalen over en verbeelding van dit immaterieel erfgoed worden ingezet om de identiteit van de grensregio en zijn bewoners te versterken. De zoektocht naar het traject van de dodendraad levert veel mooie ontmoetingen op met de boeren in de grensstreek. Er komen verhalen naar boven die al 100 jaar in de families doorverteld worden.

DODENDRAADPROJECT IN VOLLE BLOEI

Maar liefst 28 gemeenten en met zo'n 3100 basisschoolleerlingen uit Nederland en België hebben we in oktober en november een lint geplant met 200.000 witte krokussen.

Plantende kinderen op de dijk bij Maasmechelen.

Voor de basisschoolleerlingen ontwikkelden we een lesbrief over de Dodendraad. De leerlingen bekeken eerst een film en konden daarna vragen beantwoorden op een formulier. De lesbrief werd samen met uitgeverij Zwijsen en twee leerkrachten ontwikkeld.

Schoolkinderen planten in Maldegem.

Er waren tal van randactiviteiten georganiseerd, zoals smokkelspelen en reenactments met Duitse en Nederlandse grenswachten in oude uniformen.

Zelzate: kindertekeningen opgehangen aan de reconstructie van de Dodendraad.

Zelzate: bij de start van de plantdagen langs de Zeeuwse grens, planten wethouders, gedeputeerden, burgemeesters en schepenen samen de eerste bolletjes.

Koewacht: kinderen bij de reconstructie van de Dodendraad die hun dorp doormidden sneed.

Koewacht: Belgische en Nederlandse schoolkinderen wisselen hun doosjes met krokusbolletjes uit aan de Draad – in ieder doosje hebben de kinderen een vredesboodschap verstopt.

Reenactment in Sint Gillis-Waes en Hamont-Achel.

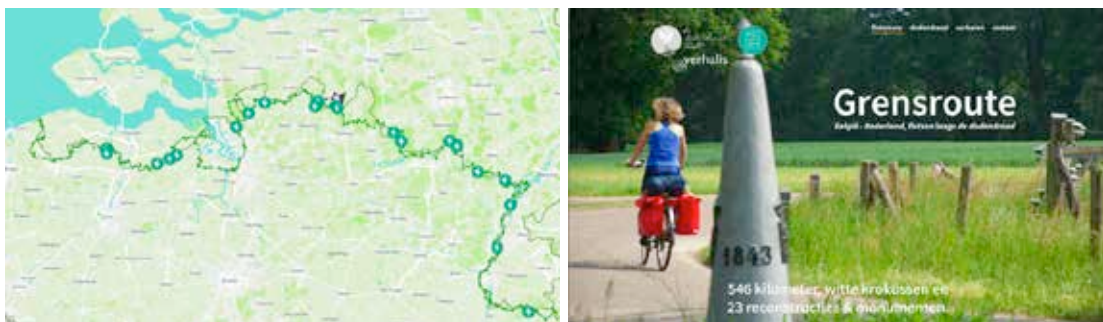

Voor iedere gemeente maakten we een eigen infobord over de Dodendraad.

FIETSROUTE

Om het verhaal van de Dodendraad ook in de toekomst beleefbaar te maken, ontwikkelden we een langeafstandsroute langs het hele traject, van het drielandenpunt tot aan de Noordzee. Dit 540 kilometer lange traject loopt geheel via knooppunten. De Belgische vereniging voor langeafstandsroutes, Grote Routepaden, vond het een interessant idee en bood aan om een fietsgids van de route uit te geven. Zodoende is onze Grensroute nu een officiële LF-fietsroute in België en de eerste langeafstandsfietsroute met een thema. Verhalis zorgt voor de historische Dodendraad verhalen en veel van de foto's in de gids.

In augustus werd de route operationeel toen onze website grensroute.eu online ging. Op de site zijn naast kaarten en fietslabels ook 28 lokale verhalen terug te vinden van deelnemende gemeentes langs de route. In de eerste maanden was de route al 1500 keer gedownload. Voorjaar 2019 lanceert Grote Routepaden de nieuwe fietsgids.

10-DELIGE SERIE KLOOSTERVERHALEN VOOR DE FRANCISCANESSEN VAN VEGHEL

Dit jaar hebben we de laatste films gemaakt van de 10-delige serie voor de Franciscanessen van Veghel. Eva Hesemans maakte een animatiefilm over de overste van de congregatie.

SYMPOSIUM 10 JAAR VERHALIS

Verhalis bestond dit jaar 10 jaar. Dat vierden we met een symposium over levensverhalen in de openbare ruimte onder de titel 'van struikelsteen tot stadssafari'.

De sprekers waren: Marlous Willemsen van Imagine Ic, Norah Karrouche, docent mondiale geschiedenis en antropologie aan de Vrije Universiteit en Arnoud-Jan Bijsterveld, hoogleraar regionale geschiedenis aan de Tilburg University. Er was een 'zomergasten' interview met Carine en Jeroen, oprichters van Verhalis. De dag werd afgesloten met de vertoning van hun keuzefilm: 'Visages Villages' van Agnes Vardà en JR, als een prachtig voorbeeld van het verbeelden van levensverhalen.

VZW Verhalis

In 2018 heeft Verhalis een zusterorganisatie opgericht in België: de VZW Verhalis. Met deze VZW kan Verhalis nu ook projecten en samenwerkingsprojecten in België opzetten en uitvoeren. 'De Dodendraad leeft' is het eerste samenwerkingsproject waarvoor de VZW is ingezet.

Verhalis in de media

BNdeStem plaatste in mei een uitgebreid artikel over Verhalis n.a.v. het 10-jarig jubileum.

Over het project 'de Dodendraad leeft' is in veel landelijke en regionale kranten en tijdschriften in Nederland en België gepubliceerd.

Ook radio- en TV-omroepen hebben in 2018 ruimschoots aandacht aan zowel het krokuslint als de fietsroute besteed. Een greep: Omroep Brabant, Omroep Zeeland, Rtl-nieuws, TV-Limburg, VRT, TV-oost, focus-TV, radio 4 (NTR), radio 2 (VRT), LRM.

Op de [Facebookpagina](#) van 'de Dodendraad leeft' zijn veel van de uitgezonden items terug te zien of te beluisteren.

Een compilatie van artikelen in de pers over 'de Dodendraad leeft'.

Subsidiënten, Sponsors en Partners

In 2018 ontving Verhalis subsidie en steun van:

- de Vlaamse overheid
- de provincies Noord Brabant, Zeeland, Limburg, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en de provincie Limburg (Be)
- Erfgoed Brabant
- De Buren
- Grensverleggers
- Prins Bernard Cultuurfonds
- de Erfgoedcellen Waasland, Meetjesland en Noorderkempen
- het Scheldemondfonds
- en van de gemeentes Assenede, Baarle-Nassau, Beveren, Bocholt, Cranendonck, Damme, Gulpen-Wittem, Hamont-Achel, Hulst, Kinrooi, Leudal, Maasgouw, Maasmechelen, Maldegem, Moerbeke, Neerpelt, Ravels, Reusel-de Mierden, Sint Gillis Waas, Sint Laureins, Sluis, Stein, Stekene, Terneuzen, Valkenswaard, Wachtebeke, Weert en Zelzate.

Vooruitblik 2019

We onderzoeken ideeën voor nieuwe projecten en werken in ieder geval aan de uitvoering van onderstaande projecten:

DE DODENDRAAD LEEFT

In februari lanceert Grote Routepaden op de fietsbeurs in Gent de nieuwe fietsgids voor onze Grensroute. Begin daarna staan we vervolgens met de gids op de fietsbeurs in Utrecht.

Rondom de bloei van het krokuslint worden er in de deelnemende gemeentes langs de hele grens activiteiten georganiseerd en de media erbij betrokken.

GETUIGENVERHALEN WOII VOOR HET TONGERLOHUYS

Museum het Tongerlohuis in Roosendaal heeft ons gevraagd om voor hun expositie over de Tweede Wereldoorlog in Roosendaal een aantal interviews te filmen van inwoners die de oorlog nog hebben meegemaakt.